

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Petra Presserová
Identifikační číslo studenta: 53742920

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Teoretické právní vědy - Mezinárodní právo
ID studia: 683439

Název práce: Mezinárodněprávní aspekty násilí na ženách
Pracoviště práce: Katedra mezinárodního práva (22-KMP)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. JUDr. PhDr. Veronika Bílková, Ph.D., E.MA.
Oponent(i): JUDr. Monika Bayerová, Ph.D.
prof. JUDr. Mahulena Hofmannová, CSc.

Datum obhajoby: 13.09.2024 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh zkoušky: Předsedající prof. Šturma zahájil obhajobu disertační práce Mgr. Petry Presserové na téma Mezinárodněprávní aspekty násilí na ženách. Předseda představil uchazečku a členy komise. Přítomni jsou 4 členové komise, jedna oponentka je nepřítomna. Komise je usnášeníschopná. Veřejnost není přítomna. Předseda potvrdil splnění všech povinností v průběhu doktorského studia. Uchazečka měla možnost se seznámit s posudky ke své disertační práci.

Části práce jsou publikovány, tato povinnost je splněna.

Uchazečka představila krátce svou disertační práci, její hlavní teze a závěry. Časová dotace byla cca 15 minut. Svou motivaci uvedla také jako profesní zájem ve své praxi. Hlavní otázka byla jak mezinárodní právo v oblasti lidských práv chrání ženy před domácím násilím. Cíl práce byl zasadit téma do lidskoprávního rámce a jeho konceptualizace. Dále zmapovat a analyzovat nástroje ochrany, v rovině univerzální a vybraných regionálních. Třetím cíle bylo zaměření na Istanbulskou úmluvu, teorie vs. praxe. Tomuto odpovídá struktura práce. Za region byla vybrána Evropa a zaměření na Českou republiku.

Uchazečka shrnula odpovědi na výzkumné otázky. Odpověď byla rozdělena do 3 rovin. První doktrinální rovina. Rámování násilí na ženách jako diskriminace žen, porušování lidských práv, přijímání konkrétních norem řešící tuto problematiku. Třetí způsob vyhodnotila jako nejvhodnější. Druhá rovina je instrumentálně mechanická. Absentuje specifická ochrana před násilím na ženách na univerzální úrovni v mezinárodním právu. Zde se komparovala

Istanbulská úmluva a Belém do Pará úmluva. Srovnání bylo i ohledně okolností. Třetí rovina fenomenologická. Jak reálně působí Istanbulská úmluva v evropském prostoru. Po uzavření rukopisu došlo k přijetí směrnice na úrovni Evropské unie. Evropský soud pro lidská práva Istanbulskou úmluvu reflektuje ve svých rozhodnutích. Naposled, jak působí na vnitrostátní úrovni.

Předseda komise po úvodním slovu uchazečky předal slovu oponentce.

Oponentka uvedla, že práce je velmi kvalitní, především nebývalé rozsáhlá. To vede k velkému vyčerpání tématu. Důležité je i zaměření na Českou republiku a celková vyváženost věnovaného prostoru jednotlivým oblastem.

Předseda komise shrnul a přečetl části oponentského posudku nepřítomné členky komise. Oponentský posudek se vyjadřuje pozitivně a klade otázky k další diskuzi. Oceňuje přesah do praxe a jako potenciální podklad k budoucímu jednání o přijetí Istanbulské úmluvy v České republice.

Předseda komise předal slovo vedoucí uchazečky. Vedoucí souhlasí s oponentskými posudky. Navrhuje práci k publikaci. Dále uchazečku velmi chválila za dosavadní práci a její samostatnost. Navzdory externí formě studia byla spolupráce oboustranně velmi výborná.

Uchazečka následně odpověděla na jednotlivé otázky z posudků vyčerpávajícím způsobem. Nejdříve na otázky dr. Bayerové. Aktuální vývoj Úmluvy MOP, ohledně počtu nových smluvních stran. Krátce okomentovala proč pojem spor se nehodí pro českou terminologii, lepší je zákaz alternativních forem řešení porušení. Výhody nebo výhody velkého zastoupení žen ve výboru CEDAW. Uchazečka vidí spíše výhody. Dr. Bayerová uvedla motivaci ke své otázce. Následovala otázka na pojem lidské důstojnosti a její význam v práci. Přesah je nejen právní, ale filozofický nebo teologický. Poslední otázka - proč neexistuje univerzální úmluva potírající násilí na ženách, obdobná otázka z druhého posudku, proč nedošlo k přijetí obdobných úmluv na jiných kontinentech. Kombinace ekonomických a politických faktorů. Při absenci základní stability v existenciálním smyslu jsou lidská práva určitým nadstandardem, o to více lidská práva určitých skupin obyvatel, tedy i žen. Existuje určitá kontroverze ohledně vůbec vymezení rozsahu násilí žen, která stěžuje snahy o přijetí univerzální smlouvy. Konkrétnost vs. akceptovatelnost ze strany států. Kromě předcházejících důvodů, existují dále historické, náboženské a kulturní.

Posudek vedoucí byl akceptován.

Posudek prof. Hofmannové byl dále probrán a tam uvedené otázky. Uchazečka vysvětlila a obhajovala svůj přístup k tématu.

Následně prof. Šturma jako předsedající ukončil rozpravu nad disertační prací a souvisejícími posudky. Přesunul se k obecné rozpravě o tématu. Prof. Bílková položila otázku, jak spolu souvisí odstranění diskriminace žen a rovnost mezi pohlavími. Jestli je možné dosáhnout jednoho bez druhého nebo je nutné řešit obojí současně. Uchazečka polemizuje, jaké jsou dosavadní výsledky. Prof. Šturma nabízí pohled nominací odpovědných aktérů, kteří navrhuje relevantní experty a jejich ochota se účastnit výboru CEDAW. Následuje otázka, jak dále v této oblasti postupovat. Uchazečka navrhla opční protokol k CEDAW nebo přenesení obsahu soft-law rezoluce Valného shromáždění do závazného právního nástroje. Předsedající upřesňuje svou otázku. Uchazečka reaguje.

Předsedající ukončuje obecnou rozpravu k tématu a přistoupilo se k neveřejné části hlasování.

Uchazečka obhájila svou disertační práci úspěšně.

Výsledek obhajoby: prospěl/a (P)

Předseda komise: Šturma Pavel, prof. JUDr., DrSc. (přítomen)

Členové komise: Bílková Veronika, prof. JUDr. PhDr., Ph.D.,
E.MA. (přítomen)

Bayerová Monika, JUDr., Ph.D. (přítomen)

Hofmannová Mahulena, prof. JUDr., CSc.

Caban Pavel, JUDr. Mgr., Ph.D. (přítomen)